

РЕШЕНИЕ

№ 307

гр. София , 30.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 4-ТИ ГРАЖДАНСКИ в публично заседание на първи март, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Нели Куцкова
Членове:	Яна Вълдобрева Мария Яначкова

като разгледа докладваното от Мария Яначкова Въззивно гражданско дело № 20201000502307 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С решение № 2270 от 15 април 2020г. по гр. д. № 8833/2017г. Софийски градски съд, I ГО, 4 състав е осъдил ЗК „Уника“ АД ДА ЗАПЛАТИ на Й. Р. Д. и М. Р. Д. за всеки по сумата 44 000 /четирдесет и четири хиляди/лв., която е посочил, че е част от общо дължимата в размер на 250000.00 /двеста и петдесет хиляди/лв., представляваща застрахователно обезщетение за претърпените от ищите неимуществени вреди-болки и страдания, вследствие смъртта на Р. М. Д. – баща на ищите, настъпила в резултат на ПТП от 29.11.2012г., причинено виновно от Д. Й. Й., за което е постановена Присъда № 21/04.10.2016г. по ВНОХД № 560/2016г. на САС, НО, чиято отговорност е била застрахована по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, сключена със ЗК „Уника“ АД с полица № 05112000098904, валидна от 01.01.2012 г. до 31.12.2012г., като отхвърлил предявените икове за всеки от ищите за сумата 76 000.00 /седемдесет и шест хиляди/лв., представляваща горница над присъдените 44000,00 /четирдесет и четири хиляди/лв. до определения размер от 120 000,00 /сто и двадесет хиляди/лв., от която сумата 24000.00 /двадесет и четири хиляди/лв. - поради установено

съпричиняване, а сумата 52 000.00 /петдесет и две хиляди/лв. - поради извършено плащане, както и за сумата 78 000.00 /седемдесет и осем хиляди/лв., представляваща горница над определения размер от 120 000.00 /сто и двадесет хиляди/лв. до пълния предявен размер от 198 000.00 /сто деветдесет и осем хиляди/лв., представляващ част от общо дължимия размер на 250 000.00 /двеста и петдесет хиляди/лв., като неоснователен, ведно със законната лихва върху главницата считано от 29,11,2012г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 226, ал.1 от КЗ /Обн., ДВ, бр. 103 от 23.12.2005г., отм., считано от 01.01.2016г./, вр. с §22 от ПЗР на КЗ, в сила от 01.01.2016г., във връзка с чл. 45 от ЗЗД; осъдил ответника ДА ЗАПЛАТИ на адв. В.В. О. – САК, в качеството на процесуален представител на ищите сумата 2 882,00 /две хиляди осемстотин осемдесет и два/лв., представляваща възнаграждение за защита от един адвокат, определено по реда на чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата; осъдил ответника ДА ЗАПЛАТИ в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на СГС сумата 3 520,00 /три хиляди петстотин и двадесет/лв., представляваща държавна такса съобразно уважената част от иска, както и сумата 294.00 /двеста деветдесет и четири/лв., представляваща платени разноси от бюджета на съда, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

С определение № 13622 от 25 август 2020г., постановено по реда на чл. 248 ГПК, първоинстанционният съд е оставил без уважение, по съображения, че не е представен списък на разноските, молбата на ответника за изменение на решението в частта за разноските чрез присъждане в полза на дружеството на възнаграждение за защита от юрисконсулт.

Въззивното производство е образувано по въззивна жалба на ищите и на ответника, като срещу определението по чл. 248 ГПК е подадена и частна жалба от ответника, подлежаща на разглеждане в закрито заседание според изхода на спора по същество.

М. Р. Д. и Й. Р. Д. са подали въззивна жалба срещу решението по гр. д. № 8833/2017г. на Софийски градски съд, ГО, 4 състав в отхвърлителните му части. С оплаквания, че решението е неправилно, концентрирани върху нарушение на чл. 52 и чл. 51, ал. 2 ЗЗД, искат отмяната му и уважаване на предявените искове изцяло.

Ответникът ЗК „Уника“ АД е подал също въззивна жалба срещу

решението на първоинстанционния съд, но в осъдителните му части. С доводи също концентрирани върху нарушение на чл. 52 и чл. 51 ал. 2 ЗЗД, иска отмяната му и отхвърлянето им; сочи и, че не е изпаднал в забава, както и, че е допуснато и процесуално нарушение поради непроизнасянето на съда по правопогасяващото му възражение за давност по отношение на акцесорното вземане за лихва.

М. Р. Д. и Й. Р. Д. са оспорили въззивната жалба на ответника.

В частната си жалба срещу акта на съда по чл. 248 ГПК ответникът – частен жалбоподател поддържа, че определението е незаконосъобразно, тъй като е поискал присъждането на юрисконсултско възнаграждение, а непредставянето на списък на разноските не представлява пречка да се иска изменение на решението в частта за разноските чрез присъждане на разноските.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е приел, че в полза на ищите е възникнало вземане срещу ответника, застраховал гражданската отговорност на осъдения от наказателния съд делинквент, за обезщетение за вреди от смъртта на баща им в размер на по 120 000 лв. Обезщетението, което е присъдено, е изчислено след приспадане на приноса на пострадалия към вредоносния резултат от 20 %, изразяващ се в пресичане на неопределено за това място, при наличие в близост на пешеходен надлез, без да се съобрази с приближаващите се ППС, при интензивно движение, като пострадалият е удължил ненужно пътя и времето си за пресичане, пресичайки косо, предприел пресичане на пътното платно и при ограничена видимост поради обилния валеж. Извършено е приспадане и на частично изпълнение от по 52 000 лв., прието от ищите.

Софийски апелативен съд, като въззивна инстанция, в рамките на правомощията си, уредени в чл. 269 ГПК, съобразно и разясненията, дадени в ТР № 1/09.12.2013г. по тълк. дело № 1/2013г. на ОСГТК на ВКС, намира, че обжалваното решение е валидно; то е частично недопустимо в негова обжалвана част – в частта, в която е присъдена лихва за забава в разрез с дипозитивното начало - от 29.11.2012г. вместо от датата, посочена в исковата моба – 11.07.2014г., а като косвен резултат от решаващата си дейност счита същото за частично неправилно в обжалвани от ответника части.

Застраховането срещу гражданска отговорност е правоотношение, по силата на което застрахователят се задължава да обезпечи застрахователна закрила срещу риска от възникване на гражданска (деликтна) отговорност в тежест на застрахования, като при настъпване на застрахователното събитие, плаща дължимото от последния обезщетение за вредите, причинени на трети лица. Застрахователното събитие при тази застраховка, като проекция на застрахователния риск, е възникването на гражданска отговорност в тежест на застрахования. Отговорността на застрахователя възниква на основание застрахователно правоотношение, а отговорността на причинителя на непозволеното увреждане, на основание деликт. Т. н. пряко право на увредения срещу застрахователя по чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.) за изплащане на застрахователното обезщетение, предявено в настоящия процес, и правото му да търси обезщетение на деликтно основание, възникват в един и същи момент – този на настъпването на застрахователното събитие (в случая ПТП), при което е причинено непозволеното увреждане. За упражняване на прякото право на увреденото лице не е необходимо гражданската отговорност на застрахования да бъде установена със сила на пресъдено нещо, но в случая е установена със задължителна за гражданския съд присъда.

С оглед спорния предмет на делото във въззивното производство и въпреки обстоятелството, че решението на първоинстанционния съд в осъдителна в полза на ищците части е обжалвано изцяло, при съобрязване на доводите за нарушение на чл. 52 и чл. 51, ал. 2 ЗЗД и извършеното частично плащане по претенциите на ищците, въззивният съд в правоприлагащата си дейност изхожда от безспорното положение, че те са увредени лица от ПТП, станало на 29.11.2012г., около 18.15ч. в гр. София, на бул. „Никола Мушанов“, вследствие управлението на товарен автомобил марка „Пежо“, модел „Партнер“ с рег. № ***** от застрахования при ответника със задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ водач Д. Й. Й., който е нарушил правилата за движение по пътищата – чл. 20, ал. 2, изр. 1 ЗДвП и по непредпазливост е причинил смъртта на бащата на ищците Р. М. Д., признат за виновен с влязла в сила присъда на 30.05.2017г., както се посочи задължителна за гражданския съд, - № 21/04.10.2016г. по ВНОХД № 560/2016г. на САС, НО. Водачът на МПС е осъден за осъществяване на състава на престъпление по чл. 343а, б. ”б” вр. чл. 343, ал. 1, б. ”в“ вр. чл. 342,

ал. 1, пр. 3 НК. Следователно установено е на настоящия етап от производството, че ищците са претърпели вреди от смъртта на Р. М. Д. (вж. чл. 257 – 275 вр. чл. 223 – 229 вр. чл. 265, ал. 1 КЗ отм. и чл. 300 ГПК и чл. 413 НПК).

По спорния въпрос за механизма на ПТП откъм принос на пострадалия, на какъвто се позовава ответникът във възражението си за съпричиняване, целящо намаляване на отговорността му, съдът приема следното:

От показанията на св. Й. – осъденият водач на товарен автомобил, причинил ПТП, чийто показания подлежат на преценка по реда на чл. 172 ГПК, тъй като свидетелства за собственото си поведение като причинител на вредите, е установено и това не е спорно по делото, че към момента на настъпването на ПТП е било тъмно, валило е дъжд, а движението е било интензивно в посоката на движение на свидетеля. Той карал в задръстване след автобус. Преминал от дясна в лява лента на пътното платно и усетил удар в горна лява част на стъклото до сенника, което се счупило.

От показанията на св. Х. е установено, че е свидетел на вече случилото се ПТП. Движението било спряло - той видял спрелите коли. По това време бил на работа на бензиностанцията „Шел“ на ул. „Никола Мушанов“ № 120. Малко след бензиностанцията имало пешеходен надлез. Лично свидетелят ползвал надлеза и преминавал много пъти през него, въпреки че състоянието му не било добро. Имало изронени стълби, липсващи метални части, които образуват стълбите, дори падал по този мост заради повредите му. Счита, че по него можело да се премине на собствен риск.

От заключението на изслушаната по делото автотехническа експертиза, изготвено въз основа на документите, съставени след настъпване на ПТП и въз основа на свидетелските показания, е установено следното:

На 29.11.2012г. около 18.15ч., т.е. в тъмната част на денонощието, при работещо улично осветление, в гр.София, по бул. „Никола Мушанов“ с посока на движение от ул. „Добротич“ към ул. „Житница“, се е движил в дясната пътна лента водачът Й., управлявал товарен автомобил марка „Пежо“, модел „Партнер“ с рег. № *****; валил е дъжд и движението е било интензивно. При приближаване на района срещу

№ 122 водачът предприел маневра за смяна на лентата за движение и ускорил скоростта си като преминал в лявата лента, достигайки скорост от около 48 км/ч. По същото време пешеходецът Р. Д. е пресичал пътното платно на бул. „Никола Мушанов“ с ход на движение от дясно наляво, движейки се косо под ъгъл 60-70 градуса на надлъжната ос на пътното платно. Водачът не е възприел навлезлия в пътното платно пешеходец и го блъснал с предната лява част на автомобила. Причина за настъпване на ПТП от страна на пешеходеца е навлизането в пътното платно в момент, когато това не е било безопасно – наличие на интензивен трафик от движещи се МПС и условия на намалена видимост от силен дъждовалеж, като той е имал обективна възможност да възприеме движещите се МПС в дясната пътна лента от поне 100 м, а тези в лявата при откриване на пряка видимост към тях, като на около 20-30 м от мястото на предприетото пресичане е имало пешеходен надлез за преминаване от другата страна булеварда, където не се спори, че се намира спирка на градския транспорт. От страна на водача на МПС ПТП е настъпило поради това, че същият не е възприел пресичащия пешеходец, който е попаднал в опасната му зона, като при движение със скорост до 26 км/ч при конкретните пътно-климатични условия на намалена видимост и нощни условия и следене на измененията в пътната обстановка той е разполагал с техническа възможност да предотврати настъпването на сблъсъка чрез своевременно възприемане и отреагиране за екстрено спиране.

От заключението на комплексната психиатрична и психологична експертиза е установено, че при Й. Р. Д. не се установяват клинични данни за психотично разстройство /психоза/ или депресивно заболяване. Внезапната смърт на баща й като претърпяна тежка психотравма е довела до разстройство в адаптацията – остра стресова реакция /остра кризисна реакция/. След силния емоционален стрес е възникнало състояние на протрахиран отговор към психотравмиращото събитие, с невротична симптоматика: потиснатост, интензивно вътрешно напрежение, тревожност, депресивитет, отпадналост, непълноценен сън, най-интензивни през първите две седмици и постепенно намаляващи по интензивност в рамките на около три месеца. Тази симптоматика се определя диагностично като Адаптационна реакция. Лицето не се е консултирало с психиатър, приемала е мелатонин за корекция на съня за месец. Към м.05.2018г., когато е изготвено заключението, невротичната

симптоматика при ищцата е компенсирана, въпреки че психологическата травма вследствие на инцидента е с траен и необратим характер и преживяванията са все още актуални, особено интензивни по нейни данни до м.05.2017г., когато е приключило наказателното производство.

От показанията на св. Д.-близък приятел на ищеца, подлежащи на преценка по реда на чл. 172 ГПК, е установено, че смъртта на бащата на ищите, дошла изневиделица, била тежък удар за тях. Те си помагали взаимно с баща си, събирали се на празници и семейни събития. Свидетелят е разказал, че на М. му било тежко, че не може да запознае дъщерите си с дядо им. Й., която живеела в един апартамент с баща си, също преживявала смъртта му, като споделяла, че при всяко разглеждане на делото (очевидно се визира наказателното дело) за нея било „едно малко погребение“, тъй като всеки път изниквал този спомен.

Не се спори на настоящия етап от производството и, че всеки от ищите е получил по 52 000 лв. обезщетение за неимуществени вреди, изплатено от и за сметка на ответника. Тази сума е приспадната от ищите при предявяване на исковете с търсена сума с всеки от тях от по 198 000 лв. ведно със законната лихва от 11.07.2014г. – така молба – уточнение от 14.06.2018г.

Спорно във въззивното производство, съобразно посоченото по-горе за оплакванията на жалбоподателите, е и какъв е размерът на обезщетението, предназначено да възмезди страданието и загубата на морална опора и подкрепа, понесени от ищите, чиято легитимация като увредени лица е призната от съда, но чийто изводи относно дължимия размер на обезщетението по същество се оспорват като необосновани откъм преценка на вредите и като резултат направени в нарушение на материалния закон – чл. 52 ЗЗД. Спорен е, както се посочи, и въпросът налице ли е доказан принос на пострадалия към вредоносния резултат, евентуално в какво се изразява този принос и какъв е неговият размер.

Съгласно ППВС № 4/1968г. при определяне на размера на неимуществените вреди следва да се вземат предвид всички обстоятелства, обуславящи тези вреди и то не само чрез посочването им, но и при отчитане на тяхното значение за размера на вредите. При определяне на справедливо

обезщетение за неимуществени вреди при причиняване на смърт, от значение са възрастта на увредения, общественото му положение, отношенията между пострадалия и близкия, претендиращ обезщетението, както и обстоятелствата, при които е настъпил вредоносният резултат. Съобразно приетото за установено по-горе, въз основа на цялостна оценка на всички релевантни към размера на претендираното обезщетение обстоятелства, преценени в тяхната конкретика откъм значимостта им за размера на вредите, въззивният съд отчете стреса от настъпилата при трагични обстоятелства внезапна смърт на бащата на ищите, който все още е бил в разцвета на силите си на 57 години, степента на преживените негативни емоции, трайната и дълбока скръб от загубата, вкл. и обстоятелството, че децата продължават и ще продължават да изпитват и в бъдеще страдание от загубата на своя баща, от чиято морална опора и житейска подкрепа са лишени. Въззивният съд взе предвид действителното фактическо съдържание на отношенията между пострадалия и търсещите обезщетения за неимуществени вреди, а не изхожда от обичайните отношения от същия тип, и в тази връзка съобрази, че отношенията между ищите и починалия са били близки. Неблагоприятните последици от настъпилата загуба не могат да бъдат оценени в пари, но по справедливост може да се определи обезщетение за вредите по смисъла на чл. 52 ЗЗД. Въззивният съд намира, че в конкретния случай справедливото обезщетение за понесените от ищите болки и страдания по повод загубата на техния баща е в размер на 110 000 лв. - за ищцата, живяла в едно домакинство с баща си, при която е възникнало разстройство в адаптацията с последвала невротична симптоматика, с интензивност за около три месеца, вече компенсирана въпреки необратимия характер на психическата травма и безспорно трайната скръб от загубата на родителя, с по-силна проява по време на наказателното производство; и на 100 000 лв. - за ищеца, за когото посредством гласните доказателства не са установени конкретни факти за съдържанието на отношенията с баща му, извън твърдението за взаимна помощ и за събирания по празници и други събития (което се отнася и за ищцата), и което не дава основание за формиране на целения с подадената въззивна жалба от ищите извод за наличие на основание за завишаване на етапа на въззивното производство на претендираните и присъдени обезщетения. При причиняване на смърт за определяне на обезщетението за неимуществени вреди от значение са освен посочените по-горе

обстоятелства, така и специфичните за всеки случай конкретни обстоятелства (ППВС № 4/1968г.), както и, според формираната по реда на чл. 290 ГПК практика на ВКС, и общественото разбиране за справедливост на даден етап от развитието на самото общество. В този смисъл, както се отбеляза, въззивният съд отчете негативните последици от безвъзвратната внезапна загуба на Р. Д., причинена при нелепи обстоятелства от ПТП. Съдът отчете, че фактически починалият е заемал полагащото му се място на родител в живота на своите деца, родени през 1983г. и 1979г. (макар че възрастта, както на пострадалия, така и на преживелите, не съставлява самостоятелен критерий за съдържанието на връзката между тях, доколкото интензитета на страданието не се предпоставя еднозначно от определена възраст), чието страдание има траен резултат. Следователно въззивният съд изхожда от конкретиката на случая и поддържаните връзки между членовете на фамилията на починалия. При определяне на дължимото обезщетение съдът отчита в пълна степен и конкретните икономически условия, а като ориентир и съответните нива на застрахователно покритие към релевантния за определяне на обезщетението момент на настъпване на вредите, индиция за икономическите условия. С оглед развитите по-горе съображения, доводите във въззивната жалба на ответника за нарушение на чл. 52 ЗЗД са частично основателни. След обсъждане на всички релевантни за определянето на обезщетението обстоятелства въззивният съд достигна до горепосочения извод, че дължимото обезщетение в случая възлиза на 110 000 лв. и на 100 000 лв., макар че паричната сума никога не може да възстанови непрежалимата ненавременна загуба на родител. Върху определеното обезщетение поначало се дължи законната лихва от датата на неправомерното увреждане (чл. 84, ал. 3 ЗЗД вр. чл. 223, ал. 2, изр. 1 и по арг. от чл. 227, т. 2 КЗ отм.), но в случая е поискано тя да се присъди за период от три години преди подаване на исковата молба, откогато следва да се присъди, за който период това вземане не е погасено по давност (чл. 111, б. "в" ЗЗД). Доводите на жалбоподателя – ответник, основани на норми на КЗ, в сила от 01.01.2016г., който не урежда спорното правоотношение с оглед датата на настъпване на застрахователното събитие, са неоснователни. Обжалваното решение обаче, с което лихвата е присъдена от датата на деликта до 10.07.2014г., е недопустимо като постановено свръхпетитум и в тази част подлежи на обезсилване, а производството на прекратяване (чл. 270, ал. 3,

изр. 1 ГПК). Ето защо и по изложените съображения, че лихва се присъжда за период от три години преди подаване на исковата молба, с която е прекъсната давността (чл. 116, б. "б" ЗЗД вр. чл. 125 ГПК), правопогасяващото възражението за давност, направено от ответника в отговора на исковата молба, е неоснователно.

По възражението за съпричиняване:

Въззивният съд също формира извод, че възражението за съпричиняване на вредоносния резултат, релевирано от ответника, което е в спорния предмет и на въззивното производство, е доказано. Съпричиняването на вредоносния резултат има, когато поведението на пострадалия е било в причинна връзка с вредоносния резултат. Релевантен за допринасяне за настъпването на вредите е фактическият конкретен принос на пострадалия към вредоносния резултат, а не допуснато от негова страна формално нарушение, необулавящо вредоносния резултат. В разглеждания случай въззивният съд приема за безспорно установено, като се изхожда от механизма на процесното ПТП, че ПТП, съотв. смъртта на пострадалия, е причинена, както е обосновано от ответника възражението за съпричиняване, и поради това, че той е пресичал пътното платно на неопределено за това място, при намиращ се в близост надлез (който не може да се приеме за фактически изцяло неизползваем само въз основа на мнението на св. Х., сам преминавал през него), пресичането е предприето при интензивен трафик, който е могъл да възприеме, в тъмната част на денонощието при условията на ограничена видимост с оглед влошените атмосферни условия (валял е дъжд). По този начин пострадалият е нарушил чл. 113, ал. 1, т. 1 (преди изм. – ДВ, бр. 9 от 2017г.) ЗДвП, чийто правила се прилагат в определени хипотези и когато в близост няма пешеходна пътека (чл. 113, ал. 2 ЗДвП), и чл. 114, т. 1 и 2 ЗДвП, като поведението му категорично е част от причинния процес за настъпване на ПТП, с което значително е допринесъл за него и за вредоносния резултат. Доводите във въззивната жалба на ищците, че поведението на пострадалия стои извън причинния процес на конкретното ПТП е неоснователен. Въззивният съд споделя извода на първата инстанция, въз основа на установеното по настоящото дело, че и обсъденото по-горе поведение на пострадалия (посочено в отговора на исковата молба, в който не се поддържа, че той е удължил ненужно пътя и времето си за пресичане) е довело до

вредоносния резултат, причинен и от поведението на осъдения водач на автомобил. При определянето на конкретния размер, до който следва да се определи за основателно възражението за съпричиняване на застрахователното дружество, въззивният съд намира, с оглед така установения принос на пострадалия и при съобразяване на нарушенията на водача на лекия автомобил, установени със задължителната за гражданския съд присъда, че Р. Д. е допринесъл за настъпването на травматичните си увреждания, съотв. за леталния изход от тях, в размер на 30 %. Няма основание, - поради установените нарушения на ЗДвП от страна на водача на автомобила във връзка с избора му на скорост при конкретната пътна обстановка и факта, че ПТП е настъпило до спирка на градския транспорт, макар и от другата страна на булеварда, където е възможно да възникне опасност за движението, - за обосноваване на извод, че в конкретния случай приносът на пострадалия е по-голям за настъпването на леталния изход, въпреки констатираните нарушения на правилата за движение и от негова страна. При отчитане на обстоятелството, че съгласно чл. 20 ЗДвП отговорността на водачите на МПС за осигуряване безопасност на движението е значително по-голяма, вкл. и при избиране на скорост за движение, позволяваща им да спрат при появило се препятствие, което са могли и са били длъжни да предвидят, съдът сче, че в конкретния случай приносът на пострадалия е само 30 %. Доводите на страните във въззивното производство по приложението на чл. 51, ал. 2 ЗЗД са неоснователни откъм целените с тях крайни правни последици, въпреки че с оглед доводите на ответника във въззивната му жалба въззивният съд увеличи размера на приноса на пострадалия при самостоятелната си преценка на конкретните обстоятелства по настъпване на ПТП. Ето защо, определените обезщетения по реда на чл. 52 ЗЗД, намалени с 30 %, възлизат на 77 000 лв. за ищцата и 70 000 лв. за ищеца - обезщетение за неимуществените вреди, които увредените търпят от процесното ПТП (чл. 51, ал. 2 ЗЗД), и които поначало следва да им се присъдят. В приложение на чл. 51, ал. 2 ЗЗД и с оглед приетото частично изпълнение от по 52 000 лв., исковете подлежат на уважаване до размера от 25 000 лв. и 18 000 лв.

С оглед изложеното, въззивният съд прие, че решението, предмет на инстанционен контрол, е частично неправилно в обжалвани осъдителни части

и подлежи на частична отмяна, а вместо това исковите на отхвърляне за разликата над 25 000 лв., съответно 18 000 лв. до присъдените 44 000 лв., а в останалите части следва да се потвърди като правилно като резултат. В обобщение на приетото по-горе, доводите на жалбоподателя - ответник, при отчитане на всички релевантни обстоятелства за определяне на претендираните обезщетения, за нарушаване на чл. 52 ЗЗД са частично основателни, каквито са и доводите му за нарушаването на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, въпреки че той не постига с тях целените правни последици исковите над платените от него суми като обезщетения да се отхвърлят. Неоснователни, с оглед гореприетото, са доводите, с които жалбоподателите – ищци обосновават неправилност на решението в приложение на чл. 52 и чл. 51, ал. 2 ЗЗД. При този изход на спора пред въззивната инстанция, на частична отмяна подлежи и решението в частта, в която в полза на представителя на ишците е присъдено адвокатско възнаграждение за безплатна правна помощ над размера от 1 026, 14 лв. Решението подлежи на частична отмяна и в частта, в която в тежест на ответника е възложено заплащането на държавна такса и разноски по делото – над размера от 1 720 лв., съответно над размера от 124, 87 лв. На жалбоподателя – ответник, на основание чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 ГПК, следва да се присъдят разноски за въззивното производство в размер на 900 лв. – държавна такса за възивно обжалване и 85, 27 лв. – възнаграждение за защитата, осъществена от юрисконсулт, както и 11, 36 лв. – възнаграждение за юрисконсулт, съразмерно на отхвърлената част от исковите от въззивния съд. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК вр. чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 ЗА на представителя по пълномощие на ишците – ответници по жалбата на насрещната страна се присъжда адвокатско възнаграждение за безплатна правна помощ в размер на 1 085, 31 лв., съразмерно на уважената част от исковите от въззивния съд.

По частната жалба, която съдът разглежда, тъй като решението на първоинстанционния съд в отхвърлителната му част се потвърждава:

В срока за отговор на исковата молба ответникът е поискал присъждане на разноски, в това число възнаграждение за юрисконсулт. С решението си първоинстанционният съд не е присъдил разноски на ответника на основание чл. 78, ал. 3 ГПК съразмерно на отхвърлената част от исковите, а с обжалваното определение е отказал да измени решението си по

посочените съображения за непредставяне на списък на разноските. Съгласно чл. 80 ГПК (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 21.12.2010г.) страната, която е поискала присъждане на разноски, представя на съда списък на разноските най-късно до приключване на последното заседание в съответната инстанция. В противен случай тя няма право да иска изменение на решението в частта му за разноските. А съгласно т. 8 от ТР № 6 от 06.11.2013 г. по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК на ВКС липсата на представен списък по чл. 80 ГПК в хипотезата, при която съдът не се е произнесъл по искането за разноски, както е в случая, не е основание да се откаже допълване на решението в частта му за разноските – една от хипотезите, попадащи в родовото понятие „Изменение на решението в частта за разноските“. Непредставянето на списък прави недопустимо искането за изменение на решението в частта за разноските в тесен смисъл, т.е., когато има произнасяне по това искане, а страната иска ревизиране на становището на съда по размера на разноските (т.9 от цитираното ТР). С оглед изложеното, след като ответникът е упражнил своевременно в хода на делото правото си на разноски и исковите са частично отхвърлени на основание чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 ГПК той има право на такива, в частност на възнаграждение за защита от юрисконсулт, чието присъждане е отхвърлено с обжалваното определение. Съразмерно на отхвърлената част от исковите, на база материален интерес от 308 000 лв. (сбор от цената на отхвърлените икове за вземания с общ правопораждащ факт и за защита на един интерес на увредените лица) следва да му се присъди възнаграждение за юрисконсулт в размер на 77, 78 лв. - след отмяна на обжалваното определение и изменение чрез допълване на решението на първоинстанционния съд в частта за разноските (чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 ГПК).

Водим от горното, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 2270 от 15 април 2020г. по гр. д. № 8833/2017г. на Софийски градски съд, I ГО, 4 състав в частта, в която съдът е присъдил лихва за забава върху обезщетенията за неимуществени вреди, начиная от 29.11.2012г. до 10.07.2014г. и прекратява производството в тази част.

ОТМЕНЯ решение № 2270 от 15 април 2020г. по гр. д. № 8833/2017г. на Софийски градски съд, I ГО, 4 състав в частта, в която исковите са уважени за разликата над 25 000 лв. – искът на Й. Р. Д. и над размера от 18 000 лв. – искът на М. Р. Д., както и в частта, в която на представителя по пълномощие на ищите е присъдено възнаграждение за безплатна правна помощ над размера от 1 026, 14 лв. и в частта, в която в тежест на ответника е възложено заплащането на държавна такса и разноски по делото – над размера от 1 720 лв., съответно над размера от 124, 87 лв. и вместо това постановява:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Й. Р. Д. и М. Р. Д. иски с правно основание чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.) за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди над размера от 25 000 лв., съответно над размера от 18 000 лв. и двата иска до размера от 44 000 лв., за вредите, претърпени от смъртта на Р. М. Д., вследствие на ПТП, настъпило на 29.11.2012г. в резултат на противоправното поведение на Д. Й. Й..

ПОТВЪРЖДАВА решение № 2270 от 15 април 2020г. по гр. д. № 8833/2017г. на Софийски градски съд, I ГО, 4 състав в останалите обжалвани части.

ОСЪЖДА Й. Р. Д., ЕГН ***** и М. Р. Д., ЕГН *****, да заплатят на ЗК „Уника“ АД, ЕИК 040451865, на основание чл. 78, ал. 3 и 8 ГПК, сума в размер на 996, 63 лв. – разноски за двете инстанции.

ОСЪЖДА ЗК „Уника“ АД, ЕИК 040451865, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК вр. чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 ЗА, да заплати на адвокат В.В. О., сумата 1 085, 31 лв. – възнаграждение за безплатна правна помощ за въззивната инстанция.

ОТМЕНЯ определение № 13622 от 25 август 2020г., постановено по по гр. д. № 8833/2017г. на Софийски градски съд, I ГО, 4 състав по реда на чл. 248 ГПК и вместо това постановява:

ИЗМЕНЯ решение № 2270 от 15 април 2020г. по гр. д. № 8833/2017г. на Софийски градски съд, I ГО, 4 състав в частта за разноските като ДОПЪЛВА същото в следния смисъл: ОСЪЖДА Й. Р. Д., ЕГН

***** и М. Р. Д., ЕГН *****, на основание чл. 78, ал. 3 и 8 ГПК, да заплатят на ЗК „Уника” АД, ЕИК 040451865, сума в размер на 77, 78 лв.

Решението може да се обжалва, при условията на чл. 280 ГПК, в едномесечен срок от връчването му пред ВКС на РБ, а в частта, в която съдът се е произнесъл по частната жалба, може да се обжалва, при условията на чл. 280 ГПК, в едноседмичен срок от връчването му пред ВКС на РБ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____